

Motion

1975/76: 558

av herr Wachtmeister i Staffanstorp och fru Troedsson om sjukpenning för retroaktiv inkomst

En förvärvsarbetandes sjukpenning utgår med belopp som före beskattning motsvarar 90 % av den sjukpenninggrundande inkomsten upp till en årsinkomst som motsvarar 7,5 basbelopp vid ingången av det år sjukpenningen avser. Den inkomst som grundar rätt till sjukpenning fastställs till jämnt hundratal kronor, och därmed erhålls en jämfört med det tidigare klassificeringssystemet relativt noggrann beräkning. Följaktligen ansluter sig sjukpenningen närmare till den försäkrades aktuella inkomst än då sjukpenningen inkomstklassplacerades (före 1974). Sjukpenningen har därtill från och med 1974 kommit att utgöra pensionsgrundande inkomst.

Mot denna bakgrund är det klart otillfredsställande att sjukpenningen, främst under avtalsår och då framför allt vid långt utdragna löneförhandlingar, under t. o. m. mer än ett halvårs tid kan komma att avsevärt fjärra sig från den försäkrades verkliga inkomst. Orsaken är att sjukpenning för retroaktiv inkomst icke beräknas utan endast för inkomst framåt (12 månader) i tiden. Med andra ord: en försäkrad, som olyckligtvis är sjuk under åtskillig tid innan retroaktiv lön utbetalas, men under den tid lönen avser, kan komma att drabbas av betydande inkomstförlust. Detta kan dessutom komma att medföra sänkt ATP för den drabbade, om den pensionsgrundande inkomsten minskas påtagligt. Om en försäkrad således genom långvarig sjukdom under här förutsatta omständigheter förlorat 1 000 kr. i retroaktiv lön under 1 år innebär det för närvarande en försämring av den pensionsgrundande inkomsten med drygt 1/10 pensionspoäng. Inträffar detta upprepade gånger under flera av de 15 bästa inkomståren, framför allt om det är fråga om långa sjukdomsperioder, kan tilläggs pensionen påverkas märkbart.

Visserligen medför sjukförsäkringens regler en med 30 dagar fördröjd justering av den sjukpenninggrundande inkomsten efter det anmälan om inkomstförändring kommit försäkringskassan till handa och – som nämnts – en i jämförelse med inkomsten något lägre ersättningsnivå, men detta ändrar inte nämnvärt motiven för den meningen att även sjukpenning bör kunna utbetalas retroaktivt.

Vi anser detta än mer befogat med tanke på att försäkringskassorna inte godtar de försäkrades uppgifter om förväntningar om höjd inkomst genom löneavtal, även om dessa prognoser är allmänt omfattande. Det kan t. o. m. råda tvivel när det gäller generella lönepåslag, som tidigare fastställts. Ändå uppmanas uttryckligen de försäkrade att uppge en beräknad inkomst under den närmaste 12-månadersperioden på de inkomständningsblanketter som

regelmässigt skickas ut från försäkringskassorna.

Enligt vår mening är det ett rättvisekrav att möjligheter till retroaktiv sjukpenning införs. En reglering borde kunna ske i samband med inkomsttaxeringen. Försäkrings- och taxeringsmyndigheterna måste således samarbeta. Givetvis kan det komma att medföra krav på återbetalning av för mycket utbetald sjukpenning i enstaka fall. Det måste dock anses befogat att rättvisa skapas även i den riktningen. Samma sak gäller ju när avstämning sker av den slutliga inkomstskatten.

Följande fördelar skulle vinnas om vårt här skisserade förslag realiserades:

1. Den sjukförsäkrade skulle alltid få rätt sjukersättning.
2. Den sjukförsäkrade skulle alltid få rätt ATP-poäng.
3. Man skulle inte förlora på om man råkade glömma anmäla inkomstförändringar till försäkringskassan. I praktiken skulle det väl innebära att man anmälde större förändringar men avstod från att anmäla mindre. Detta borde i sin tur medföra minskat arbete för försäkringskassorna.
4. Deklarationsmoralen skulle påverkas positivt, eftersom utelämnade inkomster skulle medföra mindre ersättning vid sjukdom.
5. Det här ovan skisserade systemet borde kunna bli rättvisare, smidigare och mindre byråkratiskt.

Under återopande av vad som framförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär sådant förslag till ändring av gällande bestämmelser för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst att sjukpenningförhöjning kan utbetalas retroaktivt.

Stockholm den 20 januari 1976

KNUT WACHTMEISTER (m)
i Staffanstorp

INGEGERD TROEDSSON (m)